

Motion till riksdagen 2024/25:3384

av **Jacob Risberg m.fl. (MP)**

med anledning av skr. 2024/25:112 Verksamheten inom Nato under helåret 2024

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges medlemskap i Nato måste förenas med en självständig utrikes- och säkerhetspolitik som står upp för demokrati och mänskliga rättigheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom Nato ska verka för ökad transparens och ett demokratikrav och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inga permanenta Natotrupper eller baser ska etableras på svenskt territorium och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom Nato ska verka för att alliansen tillämpar principen om no first use av kärnvapen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kärnvapen aldrig ska få förekomma på svenskt territorium och att det bör införas en lag som förbjuder införsel av kärnvapen i Sverige i både freds- och krigstid och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sedan Sverige blev medlem i Nato för ett år sedan har Europas säkerhetspolitiska läge försämrats. Det finns en risk att det amerikanska engagemanget för Europas säkerhet minskar framöver. Ryssland utgör ett reellt hot mot Sverige och andra länder i Europa.

Det är därför av yttersta vikt att Europa står stadigt i vårt stöd för Ukraina och stärker vår svenska och europeiska försvarsförmåga. Putins krigsbrott får aldrig löna sig.

Miljöpartiet röstade emot den svenska Natoansökan men har efter riksdagens beslut valt att respektera medlemskapet. Vår utgångspunkt är att Sveriges säkerhets- och försvarspolitik fortsatt ska präglas av strävan efter fred, avspänning och diplomatiska lösningar. Ett trovärdigt totalförsvar, både civilt och militärt, är samtidigt avgörande för att bidra till stabilitet i vårt närområde och inom Nato.

Sveriges medlemskap i Nato måste förenas med en självständig utrikes- och säkerhetspolitik. Vi vill att Sverige fortsatt står upp för viktiga värden som demokrati och mänskliga rättigheter, såväl inom som utom Nato. Vi vill att Sverige ska verka för ett demokratiskrav inom Nato samt att Nato inte ska ha permanenta trupper eller baser på svenskt territorium. Alliansens kärnuppgift ska vara att värna medlemsländernas territoriella integritet – inte att delta i s.k. out of area-operationer.

Sverige har en stolt tradition av transparens och offentlighetsprincip. Sverige ska därför vara pådrivande för att förbättra insynen och transparensen inom Nato och pådrivande för att de nationella parlamenten i medlemsländerna måste skärpa sin granskning av Natos angelägenheter så att ansvarsutkrävande kan ske. Det gäller information till både medlemsländernas parlament och den bredare allmänheten. Detta stärker den demokratiska förankringen av säkerhetspolitiken. Därför bör regeringen inför alla försvars- och utrikesministermöten i Nato samt toppmöten ha överläggningar med relevanta riksdagsorgan.

Så länge kärnvapen finns så bidrar de till att öka osäkerheten i hela världen. Nato är en kärnvapenallians, men på sikt måste vi verka för ömsesidig nedrustning. Nato tillämpar i dag first use-doktrinen, som innebär att kärnvapen kan användas som första handsvapen i en konflikt. Detta är ett allvarligt hinder för internationell nedrustning och skapar permanenta hotbilder. Miljöpartiet vill att Sverige ska verka för att Nato tillämpar principen om no first use. Sverige bör även snarast underteckna och ratificera FN:s konvention om förbud mot kärnvapen.

Vi står fast vid att kärnvapen aldrig ska få finnas på svensk mark – vare sig i freds- eller krigstid. En tydlig lagstiftning som förbjuder införsel av kärnvapen till Sverige måste komma på plats. Detta är avgörande för att värna Sveriges säkerhet och internationella trovärdighet som nedrustningsaktör.

Miljöpartiet kommer fortsatt att arbeta för att Sveriges medlemskap i Nato ska präglas av konstruktivt samarbete med våra allierade, transparens och respekt för humanitär rätt och mänskliga rättigheter.

Jacob Risberg (MP)

Emma Berginger (MP)

Janine Alm Ericson (MP)